

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo. Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmondvrste za vsako pot.

MIR.

Vsakemu svoje!

Velja:

za celo leto 1 goldinar, po pošti prejeman 1 gl. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto IX.

V Celovcu 10. novembra 1890.

Štev. 21.

Sedmi shod

katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem

se bode vršil

dné 26. novembra t. l.

v Celovcu

v veliki dvorani gostilne pri „Sandwirthu“.

Začetek ob 1/23. uri popoldne.

Vrsta govorov:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo o delovanju deželnega zbora.
3. O ljudskem štetju.
4. O političnem položaju in o prihodnjih volitvah v državni zbor.
5. Poučni govor o gospodarstvu.
6. Razni nasveti.

K temu shodu so uljudno vabljeni vsi udje političnega društva in tisti slovenski rodoljubi, ki se želijo zborovanja udeležiti in smejo z dovoljenjem odbora od udov upeljani biti.

Ženstvu vstop k shodu ni dovoljen.

Odbor.

Vabilo

^k

Einspielerjevi slavnosti,

ktero priredi

katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

v Celovcu

dné 26. novembra t. l.

v veliki dvorani gostilne pri „SANDWIRTHU“.

Začetek ob 1/27. uri zvečer.

Spored:

1. Pozdrav predsednika.
2. Slavnostni govor v spomin rajnemu msgr. Andreju Einspielerju.
3. Deklamacija: „Besed. koroških Slovencev“ od dr. J. ...

4. Zgodovinski govor.

Med posameznimi točkami vrši se petje in svira godba.

Pri slavnosti bodo sodelovali iz posebne prijaznosti slavni operni pevec g. Josip Nolli, č. gg. peveci Ljubljanske čitalnice in koroško-slovenski pevci.

Vhod v dvorano bode dovoljen le proti izkazu vstopnic, ktere se bodo razdelile pri popoldanskem shodu.

K tej slavnosti vabi vse zavedne Slovence in Slovenke najuljudneje

Slavnostni odbor.

Razdelitev deželnih šolskih svetov v Celovcu in Gradcu.

Pri shodu slovenskih poslancev v Ljubljani dné 2. oktobra t. l. se je mnogo govorilo tudi o šolskih zadevah, kar ni čudno, kati ravno na šolskem polju trpijo Slovenci največ krivic. Med drugim so poslanci sklenili, poganjati se za to, da se koroški deželni šolski svet razdeli na dva odseka, nemškega in slovenskega; in ravno tako naj se štajerski deželni šolski svet razdeli na dva odseka. Slovenski odsek bi potem sklepal o vseh tistih šolah, ki se nahajajo v slovenskih občinah, nemški odsek pa bi imel nemške občine pod seboj. Vsak pametni in pravični človek mora spoznati, da bi bilo to čisto prav, kajti od nemških liberalcev, ki sedijo v šolskih svetih v Gradcu in Celovcu, ni dobiti pravice. V štajerskem deželnem šolskem совету ni nobenega Slovenca, čeravno je v deželi 400.000 Slovencev, ki imajo tudi mnogo ljudskih šol. V Koroškem deželnem šolskem совету je sicer Slovenec Prešern, pa on se je izneveril svojemu národu in odobrava

ponemčevanje Slovencev. Kako nam ti nemško-liberalni gospodje kruh ravnopravnosti režejo, je predobro znano. Na Štajerskem je za senco bolje, ko na Koroškem; vendar tudi tam slovenskim otrokom nemščino silijo, kjer in kolikor le morejo, tako da otrokom zraven nemščine le še malo časa ostaja, da bi se še kaj družega učili. Štajerski deželni šolski svet je izdal naredbo, s katero se je uvedla nemščina v vse večrazredne šole; v viših razredih je nemščina celó učni jezik. Tega trdega ukaza so se ubranile le tiste občine, ki so se pritožile do ministerstva. Tistim občinam pa, kjer ni vnetih rodoljubov na čelu, da bi se pritožili, ostanejo na pol nemške šole. Veliko hujše pa je še na Koroškem. Razun Jezerske so tukaj vse šole prav za prav nemške. Učne knjige so vse nemške, le v Abecedniku je nekaj strani slovenskih; in če je nekaj takih šol, da se otrokom samo v prvem letu pokažejo slovenske črke, potem pa je skoz sedem let vse nemško, take šole se vendar ne morejo imenovati slovenske ali nemško-slovenske (utrkvistične), kakor se pri nas na Koroškem imenujejo. Ghon je celo v državnem zboru neresnico trdil,

da so naše šole skozi dve leti slovenske. Mi bi bili veseli, ko bi to le res bilo! Nekteri Slovenci, na pr. v Celovški okolici, imajo pa tako trdo nemške šole, da nikdar ne slišijo in ne vidijo slovenske besede. Zdaj se govori, da se bo izdal nov učni red, in da se bo na tistih šolah, kjer ljudje ne tirjajo samo nemškega pouka, poučevalo po štiri ure slovenščine na teden. S to drobtinico toraj nam mislijo usta zamašiti! Ali mar človek na svetu nobene druge znanosti ne potrebuje, kakor samo nemščino? Ali mu ni treba brati, pisati in računati (rajtati) v svoji materni besedi? Ali se mu ni treba učiti krščanskega nauka, spoznavati dežele, mesta, vode, gore, pa tudi živali, rastline in rude. Od vsega tega se nič ne bo naučil, ako se mu razlaga v nemškem jeziku, ktereга ne zastopi. Ali bo segla otroku do srca beseda učiteljeva, ktere ne razume? Od raznih občin so se pošiljale prošnje za slovenski pouk, pa vse je bob ob steno. Proti ministrom in zunanjemu svetu se vse take prošnje tajijo in pravijo, da koroški Slovenci so vsi za nemško šolo, med tem ko se za nemške šole poganjajo le slovenski odpadniki, to je nemškutarji. Kjer pa prošelj za slovenske šole vendar ne morejo utajiti, pa pravijo, da teh prošelj ne podpisuje koroško ljudstvo, ampak le nekteri „hujskači“ in pa „privandrani Kranjci“.

Iz vsega tega se vidi, da nemški gospodje, ki zdaj sedijo v deželnih šolskih svetih v Celovcu in Gradcu, želji Slovencev ustregli ne bodo. Najbolj pametno je toraj, da se deželni šolski svet razdeli na dva odseka, in da se v slovenski odsek pokličejo samo slovenski gospodje, ki imajo srce za slovensko ljudstvo in tudi vejo, kakošnih šol mu je treba.

Ne vemo, ali se bo našim gg. poslancem že kmalu posrečilo, da izpolnijo to našo željo. Vendar pa je upanje do tega, ako se dožene sprava na Češkem. Tam bodo namreč deželni šolski svet razdelili na dva oddelka, in kar se je na Češkem za potrebno skazalo, upeljati se bo moralo pozneje tudi po drugih deželah. Ako se na Češkem mir naredi, po drugodi ga pa še ne bo, jasno je, da bo vlada primorana tudi po drugih deželah mir napraviti z istimi pomočki. Med te pomočke pa je šteti tudi razdelitev deželnih šolskih svetov v deželah z mešanim prebivalstvom; zato upamo, da bomo to razdelitev še doživeli, ako je še kaj pravice na svetu.

Koroški deželni zbor.

1. seja. Po slovesnih nagovorih deželnega glavarja in deželnega predsednika se potrdijo vse volitve. — 2. seja. Dr. Ubl poroča o deželnem proračunu. Došlo je 14 prošelj. Dr. Abuja praša, ali je res, da se bo v Ziljski dolini naredilo več novih mut? — 3. seja. Došlo je 10 prošelj. Več predlogov se izroči dotičnim odsekom. Železni Kaplji se dovoli, 1 gld. 60 kr. pobirati doklade od hektolitra žganja; Pliberku 4 gld.; Beljaku 4 gld. 50 kr.; Voflsbergu 3 gld. — 4. seja. Došlo je 5 prošelj. Več predlogov se izroči odsekom. Vršijo se volitve v odseke. Slovenski poslanec Einspieler ni bil voljen v noben odsek, Muri samo v verifikacijski. S tem so hoteli nemško-liberalni poslanci povedati, da Slovenci nima jo nič

pravice govoriti o deželnih zadevah, ampak le pravico plačevati. Glavno posvetovanje je namreč v odsekih; kar se tam sklene, to potrди zbor. — 5. seja. Več predlogov se izroči odsekom. — 6. seja. Došlo je 9 prošelj. Predlogi o deželni prisilni zavarovalnici, o deželni hipotečni banki, o podpori za železnico Celje-Dravograd in Wolfsberg-Zeltweg in več drugih se izročijo odsekom. Dr. Abuja ni za to, da bi imel živinozdravnik za Ziljsko dolino svoj sedež v Trbižu. Muri se pritoži, zakaj se za okraje Pliberk in Kaplja ne nastavi živinozdravnik; on predlaga, naj se tak nastavi v Kaplji. Plavec podpira ta predlog. Ghon predlaga, naj se v Celovcu napravi živinozdravniška šola. — 7. seja. Došlo je 6 prošelj. Več predlogov, med njimi tudi oni o zidanju nove bolnišnice, se izroči odsekom. Einspieler govori o potrebi jezov pri Beli v Žitarski občini.*) — 8. seja. Došlo je šest prošelj. Delavski bolnišni blagajnici se dovoli 400 gld. podpore. Od likerjev se bo pobiralo po 10 gld. deželne doklade na hektoliter. Sklene se, dohodke od lovskih kart porabiti za šole. Ghon govori za deželno živinozdravniško šolo. Predlog se izroči gospodarskemu odseku. — 9. seja. Došlo je 8 prošelj. Dr. Abuja govori zoper mute v Ziljski dolini. Poročilo o Dravskih stavbah se izroči posebnemu odseku. Hock predlaga štipendije za medicine, ki morajo obljubiti, da ostanejo 10 let v deželi. — 10. seja. Došle so štiri prošnje. Rekarji vesi se dovoli 300 gld. podpore za postojnico pri Kamnu. Celovcu se dovoli, zvišati pristojbino za meščanstvo. Šoli za gluhaneme (mutce) se dovoli 2200 gld. podpore. Za uravnavo Čajnskega potoka hoče vlada polovico stroškov prevzeti. Se vzame na znanje.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (O Einspielerjevi slavnosti.) Kakor se kaže, bo Einspielerjeva slavnost v Celovcu dné 26. t. m. velikanska, kajti ne samo iz Koroškega, tudi iz Goriškega, Kranjskega in Štajerskega obetajo rodoljubi, da se je hočejo udeležiti. Tako je tudi prav. Kajti pokojni vodnik in učenik koroških Slovencev, po vsem slovenskem svetu znani rodoljub č. g. msgr. Andrej Einspieler je zaslužil, da se ga Slovenci hvaležno spominjamo. On se je sam neustrašeno nasprotnikom v bran postavljal, ko je bilo slovenskih rodoljubov na Koroškem še zelo pičlo število, in se ni imel na koga naslanjati. Vse pšice so takrat letele le na-nj; vse zabavljice, vse sovraštvo je sam nosil na svojih krepkih ramah; prestal pa je vse naskoke, in danes že se kaže po širnem slovenskem Korotanu sad njegovega možatega, a neustrašenega delovanja in truda. Ne samo v deželnem zboru, ampak tudi v svojih političnih listih, ki jih je izdajal z mnogimi žrtvami, zagovarjal je politične in narodne pravice koroških Slovencev. Mi hodimo zdaj po njegovi sledi, po cesti, ktero nam je že on kolikor toliko uravnal. S svojo besedo v zborih, s svojimi spisi v „Miru“ je narod slovenski zbudil, da se zaveda svojih pravic; nam je vsled tega de-

*) V seji dné 7. t. m. je deželni zbor privolil, da dobi občina že prej dovoljenih 800 gld., ako se stavbe v teku leta 1891. pričnejo zidati. Op. uredn.

lovanje olajšano, ker se lahko že naslanjamo na svoj narod, kterega vodi že veliko število rodoljubov, ki so prišli skoro vsi iz politične šole Einspielerjeve. Toraj imamo uzroka dovolj, spomin tega moža slaviti. Prihitite tedaj rojaki iz vseh slovenskih pokrajin dné 26. t. m. v Celovec, da slavimo skupno spomin moža, ki si je stekel za probujo slovenskega národa na Koroškem neveljnih zaslug. Slava mu!

Iz Rožne doline. (Prošnja do poslancev g. g. Laksa in Kirschnerja.) Nemškutarjem in tistim Nemcem, ki imajo liberalno vero, se je tedaj želja izpolnila, da nismo za poslanca dobili g. Štiha p. d. Šlemica, župana v Št. Janžu, ki je skušen in moder mož ter po celi dolini spoštovan; urinili so nam za naše poslance dva nemška moža, Laksa in Kirschnerja. Ker sta pa ta dva zdaj poslanca okraja Celovškega, je tudi nju dolžnost, da v zboru naznanita naše želje in jih zagovarjata. Zato jima naštejemo nekaj rečij, ki so nam posebno pri srcu: I. Povesta naj, da moramo za Dravo veliko plačevati, da pa nam te stavbe, vsaj v našem kraju, nič ne koristijo, ampak prej škodujejo. Kdor ne verjame, naj pride sam gledat; mi mu bomo že vse povedali in pokazali. Čujemo pa, da gospodje že sami to spoznajo, in da hočejo še nekaj milijonov uzidati v Dravo. Povejta jim tedaj, da mi nemamo denarja, ki bi ga mogli še zanaprej v Dravo metati. II. Da bi mi naše izdelke in pridelke ložej prodajali, naj se potegujeta za Ljubeljsko železnico, ne pa za Turško, kakor Beljaški Ghon, kterega so nam (v svoji modrosti!) Borovčiči urinili za državnega poslanca. III. Povejta gospodom, da so naše šole za nič, ker je v njih premalo krščanskega duha, in ker se otroci pri nemškem pouku nič ne naučijo. Povejta, da hočemo mi versko in slovensko šolo. Toliko za danes!

Iz Krčanj. (Priporočilo.) Podpisani je kupil stroj za čiščenje žita od Ignacija Heller-ja, s kterim je zelo zadovoljen in zatorej imenovanega prodajalca vsem kmetom, kteri taki stroj potrebujejo, priporoča. Ivan Nedved, posestnik.

Iz Kamna pri Dravi. (Železniška postaja.) Vsak ve, da smo mi spodnji Korošci zastran železnice na slabšem, kakor so drugodi. Na Vrbskem jezeru je na vsaki lučaj ena postaja, pri nas pa so po tri ure hodá narazen. Tukaj v Kamnu ne vemo, ali bi šli na Sinčo ves ali na Grabštanj; kedar se kam peljamo, povsodi imamo daleč do postaje. To pa ne velja samo za Kamen, ampak tudi za Tinje, Mohličce, Rekarjo ves, Škocijan in Št. Vid in še več manjših krajev. Zato se že več let poganjamo, da bi dobili v Kamno vsaj malo postajo ali „postojnico“ (Haltestelle), kjer bi se sprejemali vsaj popotniki, če že ne blago. Že leta 1874. je deželni zbor sklenil, naj se deželni odbor dogovori z občinami in južno železnico zavolj te postojnice. Pa takrat je južna železnica stavila pretežke pogoje, pa tudi občine niso bile nič kaj pri volji, veliko kaj dati. Letos smo se pa te zadeve na novo lotili in pisali južni železnici, ali bi bila volje, nam napraviti malo postajo v Kamnu. Odgovorila nam je, da se ne brani, ako zložimo 1005 gld. za stroške. Zdaj smo začeli nabirati in smo tudi že nekaj nabrali, pa ne še zadosti. Zato smo uložili še prošnjo na deželni zbor, naj nam

dežela pomaga, ker smo siromaki in smo imeli zavolj toče in suše že več let slabe dohodke. Upamo, da bo deželni zbor našo prošnjo tem rajši uslišal, ker se bo s to postajo povzdignil tudi promet na Dravskem mostu pri Kamnu in bodo dohodki tega mosta narastli. To se je že letos pokazalo, ko se je samo še govorilo, da dobimo postajo, kajti most se je dal vzakup za 810 gld., v prejšnjih letih pa ni bilo več dobiti ko 500 do 550 gld. Prosimo slavni deželni zbor, naj nam v tej reči nekoliko pomaga.*) Vsa naša okolica se bo veselila, ako se ta reč enkrat srečno dožene.

Iz Velikovške okolice. (Kaj je s posojilnico?) Tukajšno slovensko ljudstvo še ni napačno ter ima še zdravno jedro v sebi. Vendar se zmirom bolj čuti slabi upljiv iz mesta Velikovca. Lepa šega zginja in umika se liberalnim razvadam. Kjer začne vera pešati, je tudi slovenščina v nevarnosti. Upljiv mesta pa bi se zdatno zmanjšal, ko bi se kmetje v okolici gospodarstveno postavili na lastne noge. Zato nam je slovenska posojilnica živo potrebna in zelo obžalujemo, da se ne najde nihče, ki bi hotel osnovati posojilnico za Velikovec in okolico.

Izpod Pece. (Okrajne bolnišnice — v prevdarek gospodom poslancem.) Brali smo v listih, da je Celovška deželna bolnišnica pretesna, in da mislijo poslanci na to, da bi se zidala nova, velika bolnišnica. Nam deželanom pa ni po godu, da se vse v Celovec na kup zveče, na deželi pa nemamo ne bolnišnic, ne zdravnikov. Ako zbolí kmečki človek, ki je daleč od Celovca, se le težko pripravi na daljno pot v tuje mesto, kjer ga zdravniki niti ne razumejo; doma pa tudi ne najde ne zdravnika, ne prave postrežbe; vendar se rajši doma zdravi z domačimi zdravili, dokler ne umrje. Bolje bi bilo, ko bi se napravile okrajne bolnišnice, recimo za vsako okrajno glavarstvo vsaj ena. Tako bi tudi bolj oddaljeni deželani zamogli pomoči in postrežbe iskati v bolnišnicah; in ker bi vsaka taka bolnišnica imela po enega ali dva zdravnika, imeli bi tudi zdravnike pri roci, ki jih zdaj pogrešamo. Kjer bi bila bolnišnica v slovenskem kraju, moral bi zdravnik tudi slovensko znati, in tako bi se z njim tudi taki Slovenci lahko pogovorili, ki ne znajo nič nemško. Tudi mi moramo plačevati za deželno bolnišnico, pa imamo le malo dobička od nje; ona služi le največ Celovčanom in tujim ljudem, ki potujoči skozi deželo zbolijo in se zatečejo v bolnišnico. Novo poslopje bo gotovo pojedlo kakih 200.000 gld. in čutili bomo to pri davkih. Če se že plačil ne izognemo, naj se vsaj skrbi, da bomo od takih zavodov tudi mi deželani kaj več koristili imeli. Okrajnih bolnišnic bi pa ne bilo treba vseh na enkrat napravljati, ampak najprej tam, kjer so najbolj potrebne; in ker taka ne bo tako velikanska, bi stroške ložej prenašali. Zavolj slabih dohodkov zdaj ni mogoče zdravnikov zvbati na deželo ali v mala mesta; pri okrajnih bolnišnicah bi imeli pa stalne plače in bi tako službo vsak zdravnik rad prevzel. Poslanci naj tedaj premislijo, da bi bil to najboljši pripomoček, da se tudi nam deželanom priskrbi zdravniška pomoč.

Iz Črne. (Podružnica sv. Cirila in Metod. — Javorska šola.) Dné 26. oktobra je

*) Deželni zbor je v jedni zadnjih sej v ta namen že dovolil podpore 300 gld. Opomba uredn.

imela naša podružnica svoj drugi letošnji zbor. Veselilo nas je, da je prišel tudi gosp. vladni komisar Kremenšek. Tako se c. k. oblastnije lahko same prepričajo, da se na naših zborih nič slabega ne godi, in da ni res, da mi bogve kako „hujskamo“, kakor nas obrekujejo liberalni listi. Gosp. provizor Gabron je tako iskreno govoril o ljubezni do materne besede in do domovine, da je nam kar srce pretresel. Ljudstvo se je zahvalilo z burnimi „živio“-klici. Potem je nam g. kaplan Rous s krepko besedo razložil, zakaj da se moramo potegovati za versko in slovensko šolo. Po sklepu zborovanja so govorniki v privatnem pogovoru priporočali kmetom našo novo ustanovljeno posojilnico. Vsi izvrstni govori bodo gotovo svoj dobri sad obrodili. Zato se gospodom govornikom lepo zahvaljujemo za njihov trud. — Posestnik Stopar je dobil pismo od deželnega predsedništva, da otrokom ni več treba hoditi v Javorsko šolo, ker se tista nahaja v gostilnici. Tako je toraj konec te nepotrebne šole. Hvaležni smo možem, ki so se v tej zadevi potrudili v Celovec. Iz tega naj pa vidijo možje drugih krajev, da se pri gosp. deželnemu predsedniku vendar nekaj doseže. Kjer imate kako pritožbo, pojdite toraj k gosp. predsedniku. Kdor trka, temu se odpre!

Iz Selc nad Loko. (Olepšana cerkev. — Domač umetnik.) V tukajšnji cerkvi se vidita dva nova, štiri sežnje visoka, iz pravega angleškega cementa izdelana stranska oltarja v rimskem slogu, ki sta oba s kipi vred prav umetno delo. Posebno pa se odlikujeta kipa v tronih, sv. Marija Lurška in sv. Lovrenc, kajti izražena je v nju obrazih neka posebna nebeška milina. Iz ravno takega cementa je napravljena tudi obhajilna miza pri velikem altarju. Čisto je kamnu podobna, lepo in trdno izdelana. Vse to je pravi kras velike cerkve, in mi moramo našemu prečastitemu, za lepoto hiše Božje vnetemu gospodu župniku prav hvaležni biti, da se niso zbalii ne truda, ne skrbij, ki so pri takih napravah neizogibne. Kar so nastopili tukaj za župnika, se že marsikaj pozna, zunaj in znotraj cerkve, in kakor se sliši, mislijo še marsikaj popraviti. — Ker pa delo mojstra hvali, zato se ne sme pozabiti, da je vse to v občno zadovoljnost izvršil domač umetnik, g. podobar Josip Grošelj, kterege zavolj njegove zmožnosti, solidnosti in vestnosti za podobna dela iz kamna ali cementa lahko z dobro vestjo priporočamo vsej čast. duhovščini. Marsikteri lepi denar gre leto za letom v druge dežele, ker Slovenci mislijo, da je le to lepo in dobro, kar je drago in pride iz tujine. Dostikrat bi pa naši domači umetniki take reči boljše, vselej pa ceneje naredili. Zaradi zgoraj omenjenega predsodka pa se morajo dostikrat s pomankanjem boriti. Naj bi se Slovenci v svojo korist vendar enkrat poprijeli gesla: Svoji k svojim!

Iz slovenskih goric. (Vina) je letos malo, pa dobro je. Plačuje se izabela po 50 do 90 gld. štrtin, belo po 60 do 120, Ljutomersko po 100 do 160 gld. Izabela ima 13, belo moravsko 17 do 18 stopinj moči. Vreme smo imeli toplo in suho, vode je močno manjkalo. Sploh pa smo z letino zadovoljni.

Iz Rožnega dola pri Mali Nedelji. (Prikazen.) Veliko se v našem kraju govori o neki prikazni,

ki jo je menda že večkrat videla neka pastirica. Med hriboma Kolmanščak in Vrhovnjak je dolinica, kjer otroci pasejo. Deklica je prikazen prvih videla v mesecu oktobru, in pravijo, da gre zdaj vsaki dan na tisti kraj in da vidi prikazen podobno Lurški Materi Božji. Duhovna gosposka bo stvar že preiskala, da se pokaže, ali je laž ali resnica. Prikazen je menda deklici rekla: „Moli! moli!“ Tudi neki 80letni starček je menda videl na tistem mestu angelja stati. Kaj je na vsem tem resnice, ne vem in si tudi ne upam soditi. Toliko pa vem, da ljudij prihaja zmirom več; ob nedeljah se kar gnjetejo na tistem prostoru in molijo rožni venec. Prostor je zdaj ograjen in s cveticami ozaljšan. Ljudje govorijo še mnogo drugega. Treba bo pa stvar preiskati in spričati, da ne bo kake norčarije, kakor pri Vitanjski smreki.

Kaj dela politika.

Zbrani so deželni zbori in delujejo še precej mirno. V Kranjskem zboru so se slovenski poslanci hudovali nad tem, da se skuša ponemčevanje širiti iz Kočevja. Tamošnji šolski nadzornik, narodni duhovnik g. Komljanec, je bil od ministra Gautscha odstavljen, ker so ga ovadili Kočevci, da je preveč vnet Slovenec. V Dragi so se upeljale nemške pridige, čeravno je tam več Slovencev, ko Kočevarjev, in ob mejah kočevske deželice nastavljene so nemške šole, kamor lovijo slovenske otroke. Tudi v Ljubljanskih šolah se preveč nemškutari. Naši poslanci so tedaj prav storili, da so se oglasili in odbili tudi tistih 600 gld., ki so bili namenjeni za ponemčevanje slovenskih otrok. Če je tako dobro, dva jezika znati, zakaj se pa Nemci nočejo učiti niti besedice slovenski? Nemške šole imajo le namen, da bi slovenščino iz sveta spravile, tega pa Bog ni zapovedal! O vseh teh žalostnih razmerah je prav izvrstno govoril poslanec dr. Tavčar in obžalujemo, da njegovega krasnega govora ne moremo celega ponatisniti, ker nam v to primanjkuje prostora. — Kranjski deželni zbor je tudi pritržil nasvetu, da se zida železnica iz Divače v Loko in iz Kranja čez Tržič in Ljubelj v Celovec. — Goriški zbor pa ni za to železnico in predlaga drugo čez Predel v Beljak. Tista bi bila v času vojske pa v nevarnosti, ker je preblizo laške meje; zato mislimo, da se bo vlada rajši odločila za Ljubeljsko črto. — V isterskem zboru delajo Lahi po svoji volji in žalijo slovanske pravice z veliko predrznostjo. Vendar jim to ne bo zmirom veljalo: večina prebivalstva je slovanska in se zbuja; prišel bo tudi dan njene slave. — V češkem zboru delajo spravo med Čehi in Nemci, pa gre počasi naprej. — Nemci, ki so na Češkem v manjšini, zahtevajo tam vendar vsakovrstne pravice, da bi se ja nobenemu las ne skrivili; toda na Moravskem, kjer imajo oni večino v deželnem zboru, nočejo poznati pravice proti Čehom. Zdaj je konservativni grof Serényi predlog stavil, naj se volilna pravica graščakov bolj pravično razdeli, da bodo tudi katoliški graščaki nekaj sedežev dobili; tudi vitez Šrom je predložil premembo, naj bi kmetje več poslancev dobili. Kakor pa se čita po časnikih, bodo Nemci oba predloga zavrgli. — V Šleziji so postali Slovani bolj pogumni, odkar

imajo šest poslancev (prej so imeli le dva); vendar kaj zdatnega ne bodo dosegli. — V tirolskem zboru so se katoliški poslanci oglasili za versko šolo. Pod to vlado pa je malo upanja, ker se Taaffe zmirom bolj liberalcem približuje. — Celjski Slovenci bodo dobili svojo tiskarno. Graški namestnik jim tiste ni hotel dati, pri ministerstvu pa se je vendar našla milost. To nas prav veseli. — Ogerska vlada hoče odpraviti malo loterijo. Najbrž se bo potem tudi pri nas odpravila. Škoda je ni, ker revne ljudi zapeljuje, da jej znosijo zadnje krajcarje in si nič ne prihranijo. — Ker hočejo Čehi na Moravskem češke visoke šole ali vseučilišče, začeli so tudi moravski Nemci terjati, naj se naredi na Moravskem nemško vseučilišče. Toda Nemci, katerih je v naši državi le osem milijonov, imajo že zdaj pet takih vseučilišč; Slovani pa samo tri, akoravno jih je do 14 milijonov. Veliko bolj potrebni smo takih šol Slovinci, ki nemamo do zdaj nobene višje šole.

V zunanji politiki je vse mirno. Pruski general Moltke je praznoval svojo 90letnico, in so mu od vseh krajev srečo voščili. Še med našimi avstrijskimi Nemci so se našle take prismode, da so mu čestitali, menda za to, ker nas je leta 1866. natepel in je s svojo vojsko že pred Dunajem stal. — V kratkem se snideta ministra Krispi in Kaprivi v Milanu, da bota na novo skrpala nemško-laško prijateljstvo, ki ima že precej velike luknje. V kratkem bodo tudi volitve na Laškem, in takrat se bo pokazalo, ali ima Krispi še ljudstvo za seboj. Laška vlada vedno huje stiska katoliško cerkev. Nedavno so v Napolji zaprli nek samostan in nune zapodili po svetu. Da bi se še prekucuhom in brezvercem enkrat tako zgodilo! — Angleški državnik Gladstone se je izrekel za šurno delo po rudnikih. — Rusija izganja Jude, ker ljudstvo preveč odirajo, po drugi strani pa mlade, neskušene ljudi zapeljujejo v puntarije in nesrečo, ker bi radi tudi v Rusiji „ustavo“ prisilili, v kateri bi imeli Judom poslušni „liberalci“ prvo besedo, in bi potem smeli tudi v Rusiji Judi tako skubiti ljudstvo, kakor se godi to po ustavnih državah. Judov, ki neradi grejo, bi se ruska vlada rada znebila; nasprotno pa ne vidi rada, da se tako močno v Ameriko selijo poljski kmetje. Postavljene so straže na meji, da kmete nazaj gonijo, pa nekteri vendar uidejo. — Prijateljstvo med Rusi in Francozi se vedno bolj utrjuje. Drugo leto pojde francoski predsednik Karnot v Mosko, kjer se bo priredila razstava francoskih izdelkov. — Holandski kralj je tako oslabel, da ne more več vladati. Izvolili se bodo nekteri možje, ki bodo v njegovem imenu vladali. — V Švajci so imeli volitve in to zelo burne; na več krajih so bili hudi pretepi med liberalci in katoličani, da so jih morali vojaki miriti. Katoličani so pridobili tri nove sedeže. — Tudi na Grškem so bile volitve in so zmagali nasprotniki vlade. Minister Trikupis, ki je bil premehek nasproti Turčiji, moral je odstopiti, in vlado prevzame Delianis. — Ruski prestolonaslednik prišel je 6. t. m. na Dunaj ter obiskal našega cesarja. Bil je sijajno sprejet. Še tisti večer se je odpeljal v Trst, kamor je prišel 7. t. m. zjutraj. Čakale so ga ondi tri ruske vojne ladije, ki ga bodo spremljevale na daljnem potovanju.

Gospodarske stvari.

Dvajset pravil sadjarjem.

Sadjarjsko društvo v Altenburgu na Nemškem razglasilo je dvajset pravil, ktera ugajajo tudi našim sadjarjem. Glasijo se pa tako:

1. Po višinah kaže najbolj zasajati češnje, po nižavah slive (češplje), po severnih in vzhodnih rebrih jabolka, po južnih in zapadnih legah hruške. Češnji škoduje suša najmanj, sliva pa prenaša največ mokrote.

2. Sadnemu ali pitanemu drevju najbolje ugaja vlažna, ilovnata zemlja, ki vodo propušča in koder niso še prej rastla sadorodna drevesa. Koder voda zastaja, ondi ni dobro za pitovno drevje. Treba je drenaže.

3. Jeseni naj se izkopljejo velike jame drevsom. Po zimi kaže jame z gnojnico zalivati, drevesa pa naj se vanje posajajo še le spomladi.

4. Ako sami ne umemo ali ne moremo vzrediti lepih mladih drevesec, ne kupujmo jih, kjer si bodi, ampak jemljimo jih iz dobrih drevesnic. Pri izberi bodimo sami pričujoči. Izberimo zdrava drevesca z močnimi koreninami, ki stoje v drevesnicah ravna kot sveča in imajo že 1—2letni les za krone.

5. Zastran vrst moramo biti opazni ter ozirati se, v kakošno zemljo hočemo drevesce vsaditi, ali je lega topla ali hladna, zemlja mokrotna ali sušna.

6. Jabolka in hruške se zasajajo po 10 metrov narazen. Za prvi čas, ko jabolčno in hruševno drevo ni še dovolj vzrastlo, posadi se na gole prostore nekaj sliv, da imamo prej od zemlje kaj haska. Pozneje slive lahko zopet odpravimo. Po planjavah naj stojijo vrste jabolčnih dreves po 40—50 korakov narazen.

7. Predno drevo vsadimo, prirežimo najmočnejše korenine kolikor moči gladko ter pomočimo jih v ilovnato vodo. Če se prikaže po prerezkih korenin rjav rob pri skorji, kaže to, da je drevesce po zimskem mrazu oškodovano. Tenkih koreninic ali mustačev pa ne smemo porezati.

8. Količ se mora v jamo poprej zasaditi, nego pa drevesce. Količ je treba poostri in ožgati in ravno postaviti. Potem zaspimo jamo do $\frac{3}{4}$ z dobro prstjo. Nato se razgrnejo korenine drevesca in pokrijejo z izkopano zemljo. Vse se tako osiplje, da nastane okrogla jamica okolo debla. Svežega gnoja ne smemo tukaj nikoli rabiti.

9. V mokrotni ali preplitvi zemlji se drevesom napravijo prsteni kupi, v ktere se potem drevesa posadijo. Posajeno drevo mora vselej v jami nekoliko višje iz zemlje stati, nego je stalo v drevesnici. Tudi se ne sme h količu privezati, dokler se ni zemlja usedla. Pregloboko saditi drevesa je velika napaka.

10. Količ se ne sme dotikati krone ter naj stoji na južno-zapadni strani od drevesa. Kdor more, naj pritrdi drevesce za dva količa tako, da se zabrani vsakeršno drgnenje.

11. Vsajena drevesca naj se ovijejo s slamo, da jih spomladni vetrovi preveč ne izsušijo. Zoper zajce se drevesca pomažejo z apneno vodo ali se ovijejo s trnjem.

12. Jabolčnih, hruševih in češnjevih dreves ni treba pri zasajanju prirezavati, pač pa naj se drugo

leto zlasti slabe vejice prikrajšajo. Slive prirezujejo se do 5 ali 6 oces.

13. Iz prva vsako leto, pozneje vsako 2.—8. leto porežejo se jeseni v kroni vse prepogoste ali križem rastoče veje. Suhljad in vsi tati ali hobodki se odstranijo vsako leto.

14. Vsako rano na deblu in po vejah je opazno prirezati in z drevesnim voskom zamazati. Odprta debela kaže zamazati s katranovcem. Bolne veje treba gladko odrezati in zamazati.

15. Mah, lišaj, posušeno skorjo je postrgati. Časi je dobro, da močnejše veje in deblo pomazemo z zmesjo apnene vode, kravjeka ali ilovice.

16. Zemljo okoli debela je večkrat okopati in pokriti z gnojem ali tratnico naopak položeno.

17. Ožig in raka moramo hitro izrezati ter bolne dele izpirati z gnojnico, kateri smo primešali nekoliko lesnega pepela. Slabotna debela kaže narezati; kjer pa teče preveč soka, ondi se poreže nekaj korenin.

18. Gnoji se drevesom spomladi, da rasto močno v les, meseca julija in avgusta pa, da nastavijo močnih popkov cvetnih za prihodnje leto. Najboljše gnojilo je gnojnica. Njo je precej proč od debela vlivati ali v narejene luknje ali v skopan krog, da se potem skozi zemljo do korenin cedi.

19. Stara drevesa pomladimo, ako jim prirežemo vejevje, slabe vrste pa zboljšamo, ako jim vcepimo boljnih vrst. V stare jame, koder je prej stalo sadonosno drevje, ne smemo nikdar saditi mladih dreves iste vrste.

20. Dober drevesni vosek se naredi, ako vzamemo 250 gramov smole ter jo pri malem ognju mešamo s špiritom, kterege se porabi 40—50 gramov. Lep ali lim, s katerim se pomažejo ovitki za debela, da ob njih gosenice itd. obtičijo, naredi se, ako pomešamo 5 delov repnega olja, 1 del terpentinovca, 1 del kolofonija ali pa 3 dele etera in 1 del terpentinovca. „Vrt.“

Za pouk in kratek čas.

Sv. Peter Klaver.

Pravijo, da ljudje naprej slutijo velike dogodke. Ako je to res, potem je nek vesel čut prešinjal uboge zamorske sužnje dné 7. avgusta 1602. Na ta dan se je namreč 17 leten mladenič, poln skromnosti in resnobe, predstavil očetom jezuitom v Taroni in prosil za sprejem v samostan. Bil je potomec slavne rodovine v Kataloniji; lahko bi bil dosegel najvišje stopinje v človeški družbi, bodisi v posvetnem ali duhovskem stanu. Toda po tem ni hrepenela njegova duša; nasprotno se je hotel odreči vsem dobrinam tega sveta in izvoliti življenje zatajevanja in bogoljubja.

„Kdo ste vi?“ ga vpraša častitljivi predstojnik.

„Moje ime je Peter Klaver.“

„Kaj želite, moj sin?“

„Poslednje mesto v vaši sveti hiši; in kedar bo vam po volji, prosil bom dovoljenja, da smem svoje celo življenje posvetiti ubogim sužnjem novega sveta; to je moja goreča želja.“

„Naj se zgodi, kakor bo Bog odločil“, odvrne prednik; pred vsem pa je treba, da dokončate svoje študije (šole).“

Peter Klaver, poslušen na glas svojih predstojnikov kakor na glas Božji, je šel v Žirone, kjer se je hitro naučil grškega in latinskega jezika. Od tod so ga poslali v samostan na Majorco, kjer se je učil modroslovja.

V tem samostanu je živel pobožen brat po imenu Alfonz Rodrig, ki je v ponižnosti in priprostosti užival milosti Božje. Ko sta se Peter in Alfonz vprvič videla, spoznala sta se takoj po srčnem občutku; oba na enkrat sta se drug drugemu priklonila v znamenje spoštovanja. Pozdravila sta se dva bodoča svetnika. Od tega dné sta se drug drugega podpirala in korakala trdnih nog po poti pravice in svetosti. Peter se je od modrega in pobožnega starčka Alfonza čudovito mnogo naučil. Alfonz je tudi pripomogel, da se je Peter hitreje podal na svoj misijonski poklic.

Nekega dné je bil namreč sveti starček Alfonz zamaknjen in njegov angelj mu je pokazal v nebesih celo vrsto zlatih prestolov (tronov), na kterih so sedeli možje oblečeni kakor kralji z žezli v rokah in briljantnimi kronami na glavah. „Kdo so ti veličastni kralji?“ praša Alfonz angelja. „To so taki svetniki“, reče angelj, „ki so na zemlji veliko duš pridobili za nebesa; zato se v večnosti svetijo kakor zvezde.“ Alfonz nadaljuje: „Vidim pa en tron prazen. Ali smem zvedeti, dobri angelj, za koga je ta namenjen?“ „Smeš“, dé angelj, „dobro je za te vedeti, da je ta sedež pripravljen za tvojega ljubljenelega učenca Petra Klaverja. Pa reci mu, naj se kmalu odpravi tje, kamor ga Bog kliče; žetev je velika in pričakuje delavca.“ Zveličani Alfonz ni povedal Petru, kako prikazen je videl; pa opominjal ga je vsaki dan, naj se podá na pot, kamor ga Bog kliče. „O sveti brat moje duše“, tako mu je govoril, „obrni svoj pogled na zapadno Indijo (Ameriko), kako obširno polje za tvojo vnetost! Ako goriš za čast Božjo, pojdi v to novo deželo, da rešiš na tisoče duš, ki zdaj poginjajo. Če ljubiš Gospoda Jezusa Kristusa, pojdi nabirat njegovo kri, ki je razlita med národe, pa je ne znajo ceniti!“

Razžarjen po tako gorečih besedah je Peter nujno prosil svoje predstojnike, naj ga pošljejo za misijonarja v Ameriko; pa oni so še odlašali, da bi svetnika še bolj pripravili za njegov poklic s pokorščino in z vajami v drugih čednostih. Peter se je moral podati še v Barcelono, kjer je dovršil svoje bogoslovne študije. Slednjic po dveletnem čakanju in pripravljanju je dobil dovoljenje, da se sme ukrcati na ladjo in odpotovati v Novo Grenado.

(Dalje sledi.)

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Za po toči poškodovane v Mostiču so dali svitli cesar 370 gld. — Mesarici Pressinger v Beljaku se je konj splasil; ona skoči z voza in se pobije do smrti. — Okoli Celovca so se tatovi spravili na koujske repe, ktere režejo konjem na paši. — V Borovljah so dobili finančno postajo. — Zima je letos kmalu nastopila; že tri tedne imamo sneg in mraz. Prerokujejo dolgo zimo. — Na Vratih je vlak odtrgal čuvaju Tilu desno nogo. — Za ravnanje Zile je vlada pripravljena dati 134.000 gld., in ravno toliko naj bi dala de-

žela. Kje bomo pa jemali? — Potepuh Tomaž Ogriz iz Vesice je napadel Jakoba Goričnika v gori pri Gospi Sveti, ga 16 krat zabodel in mu vzel uro. Oropani ni ostal mrtev, kakor je zlodejec mislil, ampak je še prilezel v Celovško bolnišnico. Še tisti dan je hotel Ogriz zaklati in oropati še nekega voznika, kateremu je denar ponujal, ako bi zapeljal v stransko pot v les. Voznik pa ni hotel, ker je videl Ogriza že krvavega in opraskanega in se ga je bal. Ta voznik je nekaj dnij pozneje v Celovcu videl Ogriza in ga ovadil, da so ga prijeli. Malopridnež je bil že dostikrat zaprt. — Podturjem so mrtvega našli zidarja Rubländerja. Najbrž je pijan obležal in zmrznil. Doma je na Peravi pri Beljaku. — Obleko so pokradli pri Toparju v Žitari vesi. — V Dhoršah je pogorel Gručnik. — Po noči od 4. do 5. t. m. vlomili so tatje v farno cerkev v Etenedorfu pri Labudu; oskrnili tabernakelj, pobrali kelihe in druge posvečene posode, tako da g. župnik drugo jutro maševati niso mogli!

Na Kranjskem. Pogorelcem v Radovici so svitli cesar podarili 700 gld.; za šolo v spodnjem Tuhinju 250 gld. in Vincencijevi družbi v Ljubljani 200 gld. — V Ratečah so dobili nove orglje. — V Željnah pri Kočevju je pogorelo devet gospodarjev. — V Šmartnem pri Litiji so ustanovili pevsko društvo „Zvon“. — V Vintarjevci so tatovi konja ukradli. — Trije posestniki so pogoreli v Koritni na Gorenjskem. — V Bevkah pri Vrhniku je strela užgala zvonik, da mu je streha pogorela. — Pogorel je Jerin na Goričici pri Borovnici. — V Ljubljani je umrl znani rodoljub bukvozev Henrik Ničman. — 23 žemelj na enem sedežu je snedel neki kmet v Ljubljani. — V Idriji je hudobna krava z rogom prebodla gospodinjo. — Med Zagorjem in Savo se je spet skala utrgala. V tistih krajih se zmirom kaj tacega zgodi. — Kmetijska in obrtna razstava bo leta 1892. v Ljubljani.

Na Štajerskem. V Mariboru so železniški vozovi stlačili 18 letnega delavca. — Za okrajnega glavarja v Ljutomeru je imenovan grof Attems. — Gosp. učitelj A. Kosi je izdal 2. zvezek narodnih pravljic, ki so prav prikladno berilo za mladino. — V Mariboru je bil posvečen novi veliki altar stolne cerkve. — V Raduši pri Slov. Gradcu je podsulo opekarja Poličnika in ga zadušilo. — V Dobriči vesi pri Žalcu je posestnik Delakorda s strehe padel in se ubil. Bil je umen in priden gospodar. — V Rožnem dolu pri Mali Nedelji se zbira mnogo ljudstva zavolj prikazni Matere Božje, ktero bojda neka deklica vidi. Nedavno so hoteli žandarji deklico odpeljati, da bi se ljudje več ne zbirali, nekteri so se jim pa ustavljali; potem je žandar sprožil in dva moža ustrelil. To so žalostne novice!

Na Primorskem. Tisti Koreti, ki je petarde metal, je dobil 3½ leta težke ječe. — Princezinja Štefanija je zopet odšla iz Opatije. — Na Sušaku pri Reki so ustanovili pevsko društvo „Jadranska Vila“.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Čast. gosp. profesor O. Beno Scheitz, ki je učil 37 let krščanski nauk na Celovski gimnaziji, je stopil v stalni pokoj. Presvitli cesar ga je odlikoval za njegovo mnogozaslužno delovanje z viteškim redom Franc Jožefa. Čestitamo! — Za za-

časnega učitelja veronauka na gimnaziji je imenovan č. g. Leopold Pazdera, dosedanji mestni kaplan v Celovcu. — Č. g. Anton Veliscig je dobil faro Št. Peter na Vašnjah. — Prestavljeni so č. gg.: Jožef Palle, provizor v Kleinkirchheimu, za mestnega kaplana v Celovec; Štefan Laznik, provizor v Št. Petru na Vašnjah, za provizorja v Kleinkirchheim; Jakob Papler, kaplan v Hodišah, za provizorja v Gorenče; Karol Rous, kaplan v Šmihelu nad Pliberkom, za kaplana v Hodiše, in Venc. Vacovsky za kaplana v Šmihel.

Posojilnica v Tinjah

se bo odprla v nedeljo dné 16. novembra t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni pri „Krajcarju“. Gospodje odborniki naj gotovo pridejo, pa tudi vsi udje so povabljeni in tisti, ki hočejo pristopiti.

Odbor.

Naznanilo.

Slovenska čitalnica v Glinjah priredi v nedeljo dné 23. listopada v gostilni gosp. Lovro Zablačana na Trati **veselico** s sledečim vspremdom: 1. Pozdrav in nagovor. 2. Petje. 3. Prizor: „Skoz solzno dolino“. 4. Deklamacija. — P. n. ude in druge zavedne rodoljube vabi uljudno **odbor**.

V ravnilo!

Vsem onim č. gg. duhovnikom in slovenskim rodoljubom, ki nameravajo priti dné 26. t. m. v Celovec k shodu in Einspielerjevi slavnosti, uljudno priporočamo, da se nastanijo v hotelu pri „Sandwirthu“, kjer bodo dobro oskrbljeni in tako glede cene kot hrane in prenočišča gotovo povsem zadovoljno postreženi.

Odbor.

Loterijske srečke od 31. oktobra.

Linc	69	34	28	61	62
Trst	28	77	55	2	56

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren:

pšenica po . . .	5 gld.	20 kr.
rž	4	50
ječmen	3	80
oves	2	50
hejda	3	90
turšica	3	60
pšeno	6	—
proso	—	—
grah	—	—
repica	1	10
fižol, rudeči	—	—
Deteljno seme — do — gld.	—	—
100 kil.	—	—

Sladko seno . . .	1 gld.	90 kr
kislo	1	60
slama	1	40
meterski cent (100 kil).	—	—

Frišen špeh kl. —	gld.	66 kr.
maslo	1	—
mast	—	75

Navadni voli	100—120	gld.
pitani voli	120—190	—
junci	60—90	—
krave	60—120	—
junice	50—80	—
prešički	5—15	—

Oglasila.

Trgovsk učenc, ki je ljudsko šolo zvršil ter je slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmōžen, sprejme se takoj pri Francu Vidicu, trgovcu v Železni Kapli.

HENRIK ZADNIKAR,

pasar in srebrar

v LJUBLJANI, sv. Petra cesta 17,
se priporoča prebstiti duhovščini in cerkvenim
predstojništvom za izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode

kot monštranc, ciborijev, lepo cizeliranih kelihov,
dalje svečnikov, svetilnic, kadilnic, krasnih lesten-
cev (lustrov) izvršenih po najnovejših oblikah in
v vseh slogih, posrebranih in pozlačenih.

Za točno, krasno in pošteno izvršenje naročil
jamči ter zagotavlja p. n. naročnike **najcenejše**
postrežbe.

Popravila sprejema in točno izvršuje.

Vino!

Ker sem nakupil mnogo vina naravnost pri vino-
gradnikih, zamorem dajati **natorna, črna in**
bela vina po zelo nizkih cenah. S spoštovanjem

Edvard pl. Moser
v Celovcu, stari trg šte. 23.

Vino.

Kdor želi **pravega, natornega vina**, ki
je kupljeno iz prve roke od vinogradnikov, naj se
potrudi k meni. Priporočam:

Blatensko vino	po 18 kr. liter.
Abrahamsko vino	24 " "
Rendeško vino	26 " "
Badačonsko vino	32 " "

in veliko zalogo drugih rudečih in belih vin.

Ob enem priporočam svojo **bogato zalogo trža-**
škega (špecerijskega) blaga, ki ga prodajam po
najnižjih cenah.

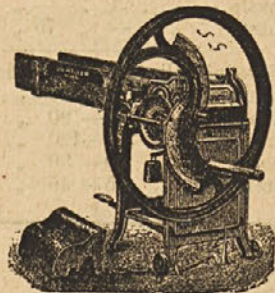
Amand Prosen,

v kosarnskih ulicah šte. 24 v Celovcu.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive,
vinske in sadne stiskalnice,
naprave proti strupeni rosi,
mlini za grozdje in sadje,

najnovejša sestava
v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vi-
tala, stroji za ropkanje tur-
šice, sejalniki, orala itd. itd.

Sušilne priprave
za sadje in sočivje,
avtomatično ze-
leno krmo,

stiskalnice za kope,
Škoporeznice v največji izbiri
prodaja izvrstno izgotovljene
in po tovarniških cenah

Ign. Heller,

Dunaj, Praterstrasse 78.

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalcem najugodnejši pogoji.

Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

pripravljena od lekarja PICCOLI-ja
v Ljubljani, je uplívno zdravilo, ki
krepča želodec, mehča, čisti, odpravlja
zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rast-
linstvo spadajočih snovij ter ni nikako
drastično učinkujoče, marveč lahko, de-
lovanje organov urejajoče zdravilo, katero
organizmu kar nič ne škoduje, če se
prav delj časa rabi.

Esenco za želodec pošilja izdelo-
vatelj proti poštnemu povzetju v škat-
ljah po 12 steklenic za gl. 1.36; po
24 za gl. 2.60; po 36 za gl. 3.84;
po 44 za gl. 4.26; po 55 za gl. 5.62; po 110 za
gl. 10.30; po 550 za 50 gl.

V steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh
tu- in inozemskih lekarnah. — V Celovcu prodaja
jih lekar Thurnwald in Egger, v Beljaku dr.
Kumpf in Scholz, v Trbižu Siegel.

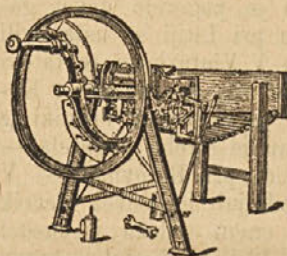
Poljedelski in šivalni stroji.

Veliko zalogo takih strojev, naročenih iz
tovarne, ima na Koroškem

Konrad Prosch,

v Celovcu

kolodvorske ulice (Bahnhofg.)

Prodaja tudi proti me-
sečnim obrokom, jamči za
blago (stoji dober, da je
dobro) in ima lastno de-
lavnico, kjer polomljene
stroje zopet popravlja.

Cenike pošilja zastonj.

Kupčijsko naznanilo.

Udano podpisani uljudno priporočam slav-
nemu p. n. občinstvu svojo

bogato zalogo

suknena, modnega in vsakdanjega dru-
zega oblačilnega blaga, vsakovrstne drob-
nine in priprave za krojače, veliko za-
logo flanelastih, posteljnih in prešivnih
(štepanih) odev, kocov za konje itd. vse
po najnižjih cenah. — Visokočastito **duhov-**
ščino opozorujem na svojo bogato zalogo
črnega toskina, peruina in blaga za ta-
larje. Postrežem pošteno in po ceni. — Z
dežele naročeno blago se brž po pošti odpošlje.
Izgledki (muštri) se pošiljajo zastonj in franko.
Z odličnim spoštovanjem

J. Tschernitz

v Dunajskih ulicah v Celovcu.

Kovačnica v prijaznem kraju se dá precej
in po ceni v najem. Meh, kladvo
in brus goni voda. Več pove Voltej Fale ml.
v Srejah pod Strmcem, pošta Vrba (Velden) na
Koroškem.